

SIMONS (*Alfons-Jozef*), Missionaris van Afrika (Witte Pater) (Oorderen, 20.3.1875 – Kasongo, 9.8.1905). Zoon van Franz en van Hennen, Maria.

Alfons Simons studeerde aan het O. L. Vrouwcollege der paters Jezuïeten, te Antwerpen. Hij trad in het noviciaat der Witte Paters te Maison-Carrée op 2 oktober 1896 en werd aldaar ook priester gewijd op 9 juni 1900. Een paar jaar verblijft hij te Rijsel en scheept op 3 mei 1902 te Marseille in naar het apostolisch vikariaat Opper-Congo, alwaar hij op 10 september aankomt.

Te Boudewijnstad, zijn eerste missiepost, wordt hij gelast met het ekonomaat, geeft er school, onderwijst de katechismus, enz. De missie te Boudewijnstad, zo schrijft hij, heeft een grondgebied zo groot als de provincie Antwerpen. Dank zij de schoolkapellen en de katechisten, die deze besturen, wordt het godsdienstig onderwijs overal verspreid. De bouwwerken van de kerk te Boudewijnstad waren afgelopen. Bleef echter nog de meubelering. Als zoon van een bouwondernemer sloeg Pater Simons de hand aan het werk. Van hem ging het initiatief uit om de kerk te versieren met terra cotta-werk. Het hoogaltaar werd aldus vervaardigd. Daarna durfde P. Simons het aan om beelden te modeleren, in de oven te bakken en te schilderen. Zijn O. L. Vrouw van Lourdes werd door eenieder bewonderd. Daarna was het de beurt aan beelden van Sint-Jozef en van de H. Baldwijn.

Mr Roelens had beslist een tweede missiepost in Manyema te stichten en wel bepaald in de omstreken van Kabambare. Op 1 mei 1904 wordt het personeel hiervoor aangeduid, nl. P. Michaux die Kasongo, waar hij werkzaam is, zal verlaten en Paters Simons en Schoonheydt als overste in de nieuwe missiepost Sint-Donaas-Brugge, zal gaan vervoegen. Op 7 juni 1904 vertrok Mr Roelens uit Boudewijnstad. Hij was vergezeld van Paters Simons, Schoonheydt en Motte, deze laatste bestemd voor Kasongo. Te Mtoa vernemen de reizigers dat de bevolking te Kabambare door de slaapziekte verschrikkelijk gedund is. Maar te Ingiri, meer naar het Noorden toe, was er veel volk, zo althans vertelde men. Monseigneur bleef te Mtoa om de heer De Meulemeester, die ziek was, bij te staan. Te Mtoa is gebrek aan dragers. Monseigneur stuurt Paters Simons en Schoonheydt voorop maar Baraka, wat hun de gelegenheid geeft Ujiji, op de Oostkust van het Tanganika-meer, te bezoeken. Met 90 dragers uit Baraka vatten de twee paters de reis aan tot Kalembelembe, krijgen daar nieuwe dragers en zetten hun reis voort tot Kabambare. Daar wederom nieuwe dragers aangeworven en op weg gegaan naar Ingiri, door streken vreselijk door slaapziekte en hongersnood geteisterd. Te Ingiri wachtte hen een grote ontgoocheling: de bevolking is er bijna nul, proviand zeer schaars, dragers hoop en al 'n twintigtal. Luitenant Sacerdoti stelt gidsen, soldaten, kaarten ter beschikking van P. Simons. Deze dringt door tot in de streek der Walega: weinig volk. De Wazimba zijn niet onderworpen: geen middel dus om zich daar neder te zetten. Dan maar naar de Wabuyu: bij Pyana Lunanga is er kans de grootste mensengroep te vinden, verzekert luitenant Sacerdoti. Van uit Ingiri gaat de tocht nu naar het Zuid-Oosten en wordt de tent opgericht bij Lunanga, op vier uren gaans ten Oosten van de grote bocht der Luama-rivier (5 augustus). Pyana Lunanga heerst er over twee dorpen, die samen hoogstens 1.000 zielen tellen.

Aanstands wordt aan het werk gegaan. In drie weken tijd bouwt Pater Simons een onderdak in negerstijl van 15 m op 4 m, met zijn bijhorigheden. 't Was klein, maar 't volstond, ten minste voorlopig, zo besluit P. Simons het eerste deel van zijn verhaal. Bijna heel die tijd, onderweg en bij Lunanga, was P. Schoonheydt ziek geweest en had P. Simons alleen, doch moedig en onvermoeibaar, de hele last moeten dragen.

In de maand september kwam Mr Roelens, vergezeld van P. Michaux, de nieuwe missiepost,

Sint-Donaas-Brugge geheten, bezoeken. Monseigneur was verre van opgetogen over de keus van die plaats voor een missie. Op het bevel van Monseigneur werd in de omstreken op zoek gegaan naar wat beters. Doch nergens werd een groepering van mensen gevonden, die deze van Lunanga overtrof. Stilaan kwam men tot de bevinding dat de missie in die arme ontvolkte streek geen toekomst had en naar elders moest overgebracht worden. Daar de regentijd nakende was, liet Monseigneur de missionarissen een woning in plak en stak bouwen. « Wij riepen al de » bewoners samen om ons bouw materiaal aan te » brengen, schrijft pater Simons. Het werk, dat » 4 à 5 weken vroeg om af te zijn, duurde vier » maanden. Veel gepraat vanwege de Zwartten » en veel werk met eigen handen verricht. » Daarna wilden de paters beginnen met de school en het katechismusonderricht. 't Was voldoende dit kenbaar te maken, om jongens en meisjes op de vlucht te jagen, vier, vijf uren, ja tien uren ver.

De missionarissen hadden meer succes met het verzorgen van zieken. « Men begint ons de ongelukkigen aan te brengen, die door slaapziekte » aangetast zijn. Deze ziekte schijnt hier in deze » laatste tijden meer slachtoffers te maken. 't Is » hartverscheurend om zien hoe die zieken ver- » jaagd worden. Met stokken en steenen verjoeg » men eenige dagen geleden eene vrouw uit het » dorp. Het bloed liep haar langs de rug. Al wat » wij voor haar konden doen, was haar beulen » terugjagen. En zeggen dat al de mannen van 't » dorp voor die vrouw zouden gevochten hebben, » toen zij gezond was, en nu zij ziek is, wordt » zij erger dan een hond behandeld. Wij beginnen » met strooien hutjes te bouwen, met eigen han- » den, om deze ongelukkigen te herbergen. Wij » hebben er vier voor 't oogenblik. Een begin van » een hospitaal, zoals gij ziet ».

Dit bekrompen, armmoedig bestaan duurde voort tot in de maand mei 1905. Toen kreeg Brugge-Sint-Donaas nogmaals bezoek van Mr Roelens, vergezeld ditmaal van pater Weghsteen en Broeder Petrus Claver, alle drie ziek en op weg naar Europa. « Helaas, het nieuws is bedroevend: nooit heeft Opper-Congo zulke beproevingen moeten doorstaan. » Inderdaad, ziekte en sterfgevallen hadden het personeel ten zeerste gedund. Pater Michaux werd als overste naar Lusenda gezonden om daar Pater Weghsteen te vervangen. Meteen werd P. Simons overste te Lunanga benoemd (maart 1905), doch met vooruitzicht op een spoedige verhuizing.

Die nieuwe post was Kasongo. Omstreeks 20 juli wordt Lunanga verlaten. Met hun gedrieën, Paters Simons, Kindt en Schoonheydt, wordt de reis naar Kasongo aangevat. Pater Simons moet zich, gedurende de reis van twee weken laten dragen in een hangmat, wat hem echter niet belet onderweg met veel liefde de zieke inboorlingen te verzorgen. « Onderweg, schrijft » pater Kindt, hoe krank hij ook was, was hij » vol moed en wellust, altijd voort met liefde en » een heilig genoegen de zieken, die wij met ons » hadden en andere nog bezorgend en aanmoed- » digend ».

Te Kasongo op 4 augustus aangekomen, vermoeid, ziek, afgetobd, stierf pater Simons aldaar op 9 augustus. Hij werd begraven op dezelfde dodenakker, waar Lippens en De Bruyne rusten. Tijdens zijn Congo-reis, ging Prins Albert een eresaluut brengen aan de graven van die moedige medeburgers.

15 november 1955.

P. M. Vanneste.

[J. S.]

Archief Witte Paters van Afrika.